”Vi är en del av hälso- och sjukvårdens omställning”

Socialstyrelsen 2022-11-22
Stefan Jutterdal

Stefan Jutterdal
Senior rådgivare inom hälsa och ledarskap
Överlevare efter hjärtstopp
❤️
Förbundsordförande
Fysioterapeuterna
Projektledare SKL Kunskapsstyrning
Sjukhusdirektör
Utvecklingsdirektör
Landstinget i Kalmar län
Fysioterapeut
Patientrepresentant
Svenska HLR-registret
Styrelseledamot Saco
SBU/Alert
Hälsouniversitetet i Linköping
SKL:s FoU-råd

Ordet influencer kommer från engelskans ord för influera, vilket i sin tur betyder påverka.
En influencer är alltså någon som har inflytande på andra och kan påverka dem att utföra vissa handlingar.

2 september 2017

4 september 2017

Bornholm, cykel, sensommar, 1 september 2017

När livet är som bäst..

2 september 2017
kl. 09.38

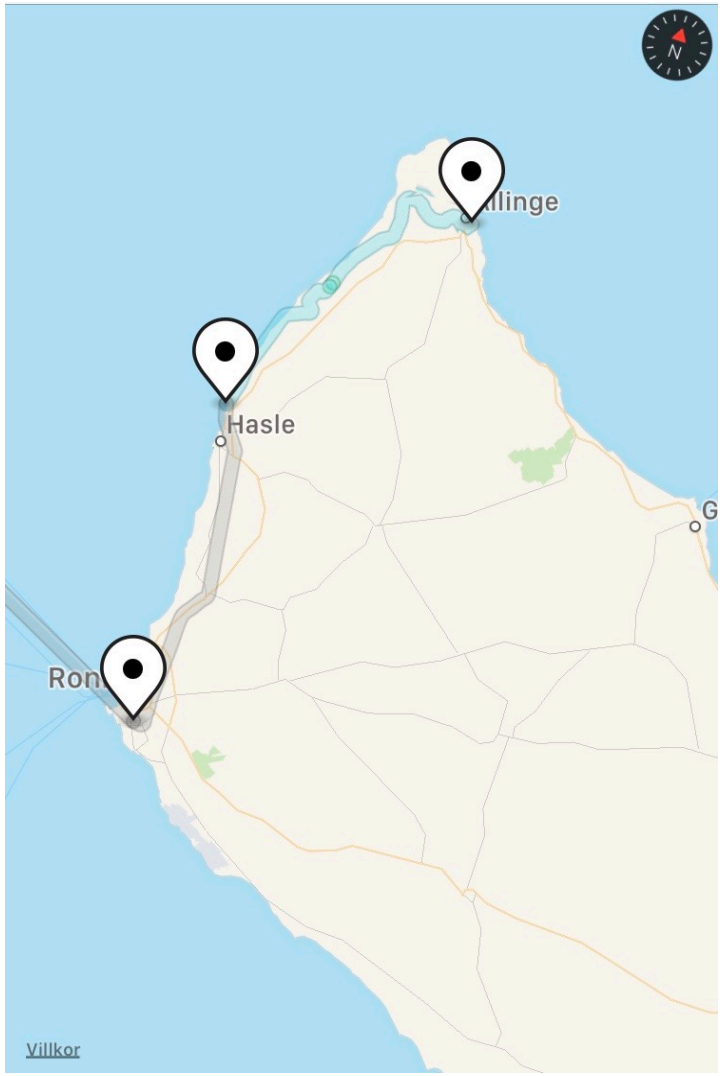

kl.11.27

kl. 11.41

kl.20.00

Familjens bildström ”Hjärtat”

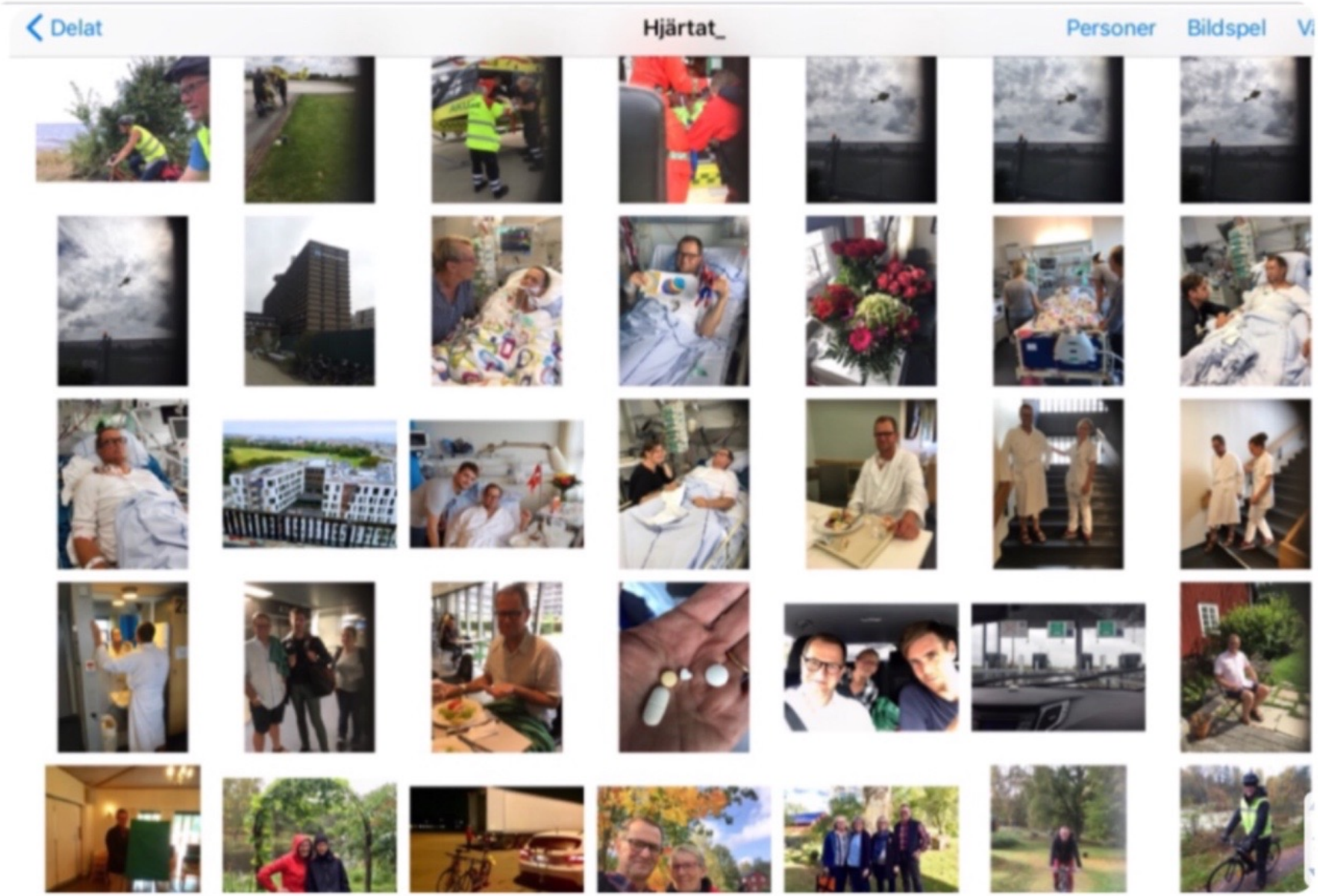

En vecka på Rigshospitalet i Köpenhamn

6 september

7 september

8 september

Första tiden hemma

10 september

Rehabilitering

6 oktober

17 oktober

Fantastiskt att få möta mina livräddare

Fem år senare – Vad har vi lärt oss?

- Att ta vara på livet
- Att göra det man kan själv
- Att hjälpa andra
- -Sprida kunskap om HLR
- -Fler hjärtstartare tillgängliga dygnet runt
- -SMS livräddare i alla regioner
- -Skaffa 112 appen med koordinater
- -Börja varje möte med att berätta om var närmaste hjärtstartare finns

Perspektiv

- Brand ca 100 personer/år dör
- Trafik ca 220 personer/år dör
- Hjärtstopp utanför sjukhus
  ca 6000 personer/år dör

Berättelsens kraft

Stadsmagasinet Oskarshamn

Barometern

2022-11-22
Fysioterapi

Stefan Jutterdal, senior rådgivare, Kvarnlaget AB

Aftonbladet

Expressen

Alla behöver kunna HLR

OPINION

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Vi var många som i realtid såg när den danske fotbollsstjärnan Christian Eriksen föll ihop och som efter en knapp timme kunde ta del av rapporterna från Rigshospitalet om att hans tillstånd var stabilt, skriver artikelförfattarna. FOTO: MARTIN MEISSNER

”Det behövs politiska beslut och systematiska samhällsåtgärder om fler ska överleva hjärtstopp.”

I Sverige dör varje dag minst 14 personer i hjärtstopp utanför sjukhus. Så behöver det inte vara.

Det skriver fem personer som är aktiva i arbetet med att öka överlevnaden efter hjärtstopp.

I direktsändning inför miljontals åskådare föll den danske fotbollsstjärnan Christian Eriksen ihop livlös på Parken i Köpenhamn. Bilderna som visar hur Eriksen snabbt fick ett akut omhändertagande, med bland annat hjärt-lungräddning och defibrillering, har setts runt om i Europa och gjort att behandling av hjärtstopp fått stor medial uppmärksamhet.

Vi var många som omtumlade följde händelsen i realtid och som efter en knapp timme kunde ta del av rapporterna från Rigshospitalet om att Christian Eriksens tillstånd var stabilt. Han fick snabbt bästa tänkbara hjälp av rådiga människor. Det är en hjälp de allra flesta som drabbas av hjärtstopp inte får.

Varje dag inträffar 16 hjärtstopp i Sverige där hjärt-lungräddning påbörjas utanför sjukhus, drygt 70 procent sker i hemmet. Hur många som drabbas utan att få hjärt-lungräddning är mer osäkert. Endast 2 av de 16 som får behandling överlever, vilket innebär att varje dag dör minst 14 personer i hjärtstopp utanför sjukhus. Så behöver det inte vara.

Vi har alla under det senaste året tvingats vänja oss vid dagliga rapporter om antal döda.

Andra halvåret 2020 dog enligt Socialstyrelsen 19 personer/dag i covid-19. Under samma period dog varje dag 70 personer i hjärt-kärlsjukdomar, varav fler än 14 i hjärtstopp med påbörjad hjärt- och lungräddning utanför sjukhus. Om det rapporterar medierna inte särskilt mycket. Men den dramatiska livräddningen av Christian Eriksen i direktsändning fick nog många att börja fundera.

Det behövs en kraftfull samhällssatsning för att fler ska överleva ett hjärtstopp. Många av de tiotusentals som utbildats i hjärt-lungräddning varje år får aldrig chansen att rädda livet på en granne eller kollega eftersom de inte får information om att deras hjälp behövs.

Många utplacerade hjärtstartare används inte, trots att de finns i närheten av den drabbade.

Det europeiska hjärt-lungräddningsrådet ERC skriver i sina riktlinjer *It takes a system to save lives* och detta behöver det svenska samhället inse.

- Politiker generellt bör satsa mer på hälsofrämjande insatser som kan förebygga hjärt-kärlsjukdom.
- Politiker på nationell, regional och kommunal nivå bör avsätta resurser så att överlevnaden efter hjärtstopp utanför sjukhus kan öka från dagens 11 procent till 20 procent före år 2030.
- Det bör finnas en instans som har ansvar för att erbjuda alla i samhället utbildning och årliga repetitioner i hjärt-lungräddning. Det är särskilt viktigt att alla elever inom grundskolan och gymnasiet utbildas och att det säkerställs att detta verkligen sker. I Danmark är det obligatoriskt med utbildning i hjärt- och lungräddning i samband med att man tar körkort. Kanske något för Sverige att ta efter?
- Landets samtliga regioner bör besluta om att räddningstjänst/polis larmas ut vid hjärtstopp, som ett komplement till ambulans. Idag skiljer det mycket mellan olika regioner.
- Landets samtliga regioner bör se till att frivilliga livräddare (sms-livräddare) larmas ut vid hjärtstopp. Detta är i linje med de nyligen publicerade europeiska riktlinjerna för hjärt-lungräddning. Även här skiljer det idag mycket mellan olika regioner.
- Alla hjärtstartare bör registreras i Sveriges hjärtstartarregister och fler göras tillgängliga dygnets alla timmar.

Idag finns de flesta hjärtstartare bakom lås efter kontorstid.

- Riksdagen bör anta en nationell strategi för var och hur hjärtstartare ska placeras. Idag sker detta ofta på privatpersoners och föreningslivets initiativ.

Idrottsparken i Köpenhamn var väl förberedd på att någon kan få hjärtstopp. Det är nog också Sveriges största fotbollsarenor, men längre ned i divisionerna ser det annorlunda ut, och så är det också i samhället i stort.

Sverige behöver en mer jämlik utlarmning av räddningstjänst/polis och frivilliga livräddare vid hjärtstopp. Det ska inte bero på vilket postnummer man har eller i vilken region man bor.

Det behövs politiska beslut och systematiska samhällsåtgärder om fler ska överleva hjärtstopp.

Inger Ros
ordförande för Riksförbundet HjärtLung
Henrik Wagner
medicinskt ansvarig vid Svenska HLR-rådet
Johan Israelsson
ordförande i Svenska HLR-rådets arbetsgrupp för vård efter hjärtstopp
David Fredman
driftsansvarig för frivilliga livräddare, skånlade sms-livräddare
Stefan Jutterdal
överlevare efter hjärtstopp

www.stefanjutterdal.se

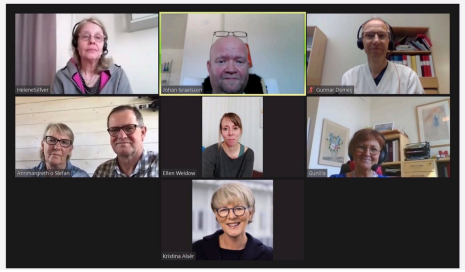

- Krönikor
- Debattartiklar
- ”Svenska nätverket för dig som överlevt hjärtstopp och för dina närstående”
  https://www.hjart-lung.se/natverket-for-overlevare
- Föreläsningar, seminarer, informationsmaterial

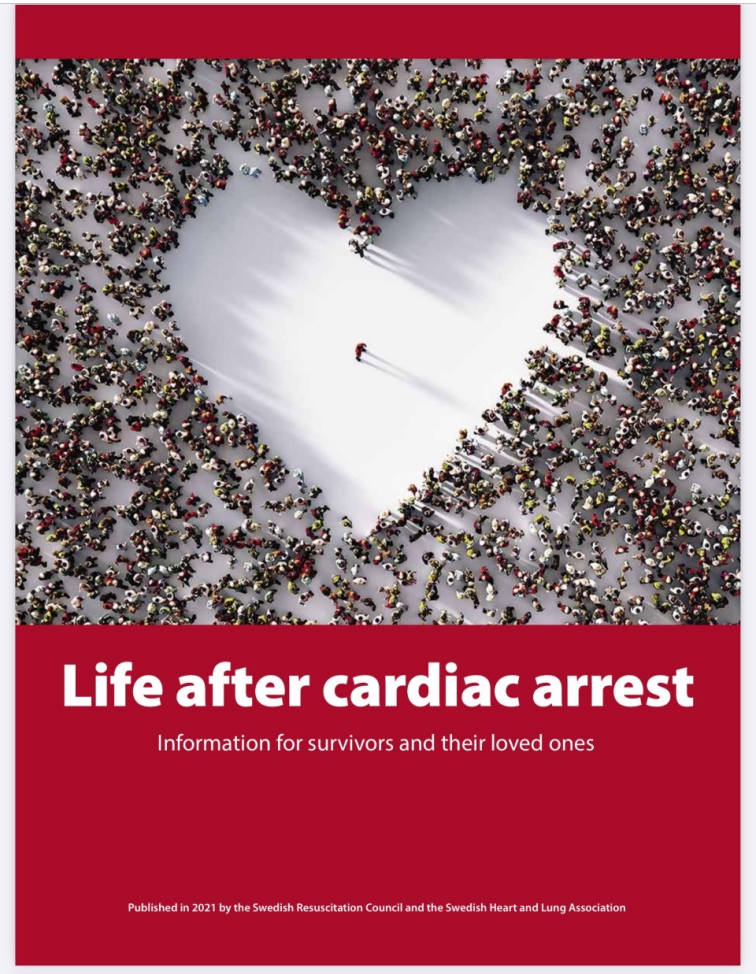

Photo: MARIA CARLUND

Peer support network for cardiac arrest survivors and their loved ones

Contact with others in similar situations is important for getting support and exchanging experiences. A national network has been formed by a number of survivors affected and their loved ones, together with the SRC and the Swedish Heart and Lung Association. You can contact the network via Facebook or by email to the Swedish Heart and Lung Association. The Swedish Heart and Lung Association also offers network support through its local chapters.

Facebook: www.facebook.com/groups/hjartstopp
Email address: overlevarehjartstopp@hjart-lung.se
Website: www.hjart-lung.se/natverket-for-overlevare

"I received information about a patient association at the hospital. The local chapter arranges informational meetings twice a year for people with pacemakers. I went there to listen and met some people that I chose to stay in closer contact with. We've become a bunch who meet and go out to eat now and then to talk about everything. For a time, I had a lot of existential questions. It's easier to exchange such thoughts with those who are like-minded and have been in the same situation as me. You have similar experiences, like in the beginning, when you worry about the heart attack, that it hurts, and the mental part."

In the UK, a national peer support network for people affected by a cardiac arrest was started in 2015 by Paul Swindell, a survivor himself. He experienced that there were shortcomings in the follow-up care after cardiac arrest and that many needed to talk to others who'd been in the same situation. The Sudden Cardiac Arrest UK network today offers, among other things, a website, a Facebook group, a podcast, and an expansive group of members who can offer information and support to those who need it. More information is available at www.suddencardiacarrestuk.org. Along with occupational therapist Donna Malley, the network has developed informational material about fatigue. The material is translated into Swedish on the SRC's website hlr.nu.

www.hlr.nu/vard-efter-hjartstopp/

21

■ **Survivors and loved ones who share their stories:**

"I can continue to live life 2.0 with Annmargreth, my children and grandchildren. I am infinitely grateful for that."

Stefan, survivor:
"In September 2017 I had a heart attack during a bicycling holiday on Bornholm. Thanks to my wife Annmargreth, who immediately began CPR and Ole, Erik and Sennait, who came to help, I am alive today and I feel good. I am incredibly grateful to the fantastic initiative from those who saved my life, and often think about what luck I had. Their wise intervention and all the other fantastic healthcare efforts from ambulance staff, the team at Rigshospitalet in Copenhagen, and the continued cardiac care I receive in Sweden means that I can continue to live.

All of the photos that Annmargreth took during the entire time I was sick are so meaningful for me, helped me to process and enabled me to share my story. I was able to return to work full-time and can train more today than I did before my heart attack.

I can continue to live life 2.0 with Annmargreth, my children and grandchildren. I am infinitely grateful for that."

Annmargreth, loved one and lifesaver:
"When Stefan collapsed over his bike, I understood immediately that something serious had happened and I began CPR. For 20 minutes we kept Stefan's heart going until the ambulance arrived. When the time came to transport him to Copenhagen by ambulance helicopter, I began documenting. I photographed a lot over the next few days, to be able to show the pictures to Stefan when he awoke.

I was by his side nearly all the time during the first two months. In the beginning, it was really important for me to accompany him to all clinical visits. When Stefan became healthier and could return to work, I was able to start letting go. Then it was time for me to have problems with my health, in the form of widespread skin problems, eczema and itching.

The doctor explained that similar stress reactions are common after such a serious incident. The problems persisted almost a year. Today, I feel good but still live with an elevated level of tension."

https://www.hlr.nu/wp-content/uploads/2022/04/livetefterhjartstopp_ENG.pdf

Vi arbetar för att hjärtsäkra vårt samhälle

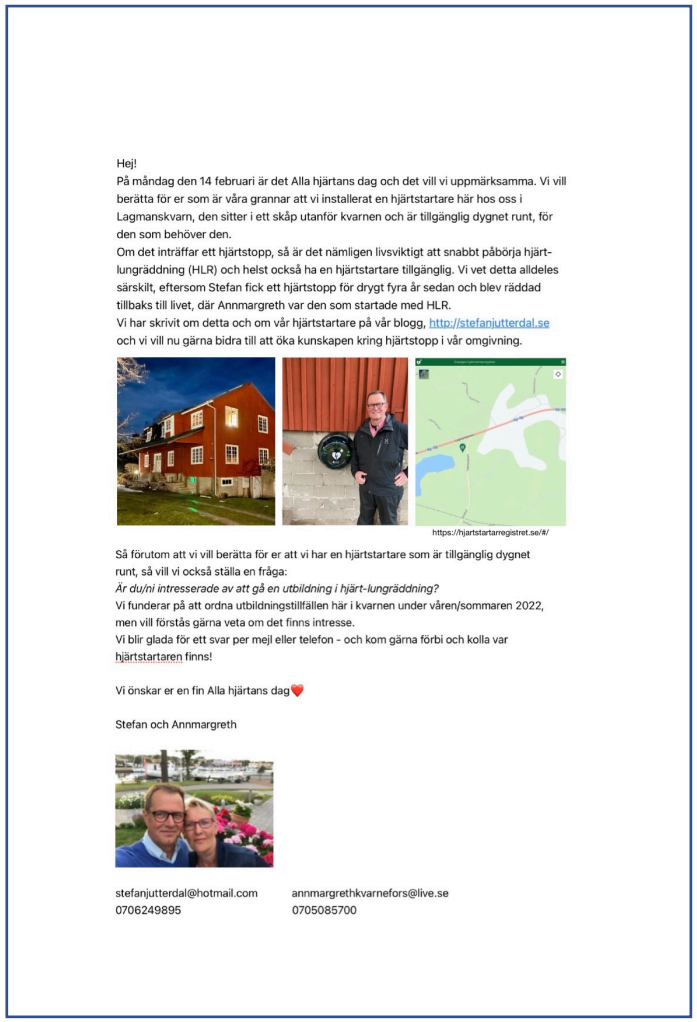

Hej!
På måndag den 14 februari är det Alla hjärtans dag och det vill vi uppmärksamma. Vi vill berätta för er som är våra grannar att vi installerat en hjärtstartare här hos oss i Lagmanskvarn, den sitter i ett skåp utanför kvarnen och är tillgänglig dygnet runt, för den som behöver den.
Om det inträffar ett hjärtstopp, så är det nämligen livsviktigt att snabbt påbörja hjärt-lungräddning (HLR) och helst också ha en hjärtstartare tillgänglig. Vi vet detta alldeles särskilt, eftersom Stefan fick ett hjärtstopp för drygt fyra år sedan och blev räddad tillbaks till livet, där Annmargreth var den som startade med HLR.
Vi har skrivit om detta och om vår hjärtstartare på vår blogg, http://stefanjutterdal.se och vi vill nu gärna bidra till att öka kunskapen kring hjärtstopp i vår omgivning.

https://hjartstartarregistret.se/#/

Så förutom att vi vill berätta för er att vi har en hjärtstartare som är tillgänglig dygnet runt, så vill vi också ställa en fråga:
Är du/ni intresserade av att gå en utbildning i hjärt-lungräddning?
Vi funderar på att ordna utbildningstillfällen här i kvarnen under våren/sommaren 2022, men vill förstås gärna veta om det finns intresse.
Vi blir glada för ett svar per mejl eller telefon - och kom gärna förbi och kolla var hjärtstartaren finns!

Vi önskar er en fin Alla hjärtans dag❤️

Stefan och Annmargreth

stefanjutterdal@hotmail.com 0706249895
annmargrethkvarnefors@live.se 0705085700

Informationsbrev till våra grannar

HLR-träning för grannar och vänner

Hjärtstartare vid vårt hem dygnet runt

Vi bjöd in våra kommunalråd och regionråd för att ställa frågan: Kan du HLR?

Bikupa

Har du varit patient eller närstående?

Såg du några förbättringsmöjligheter?

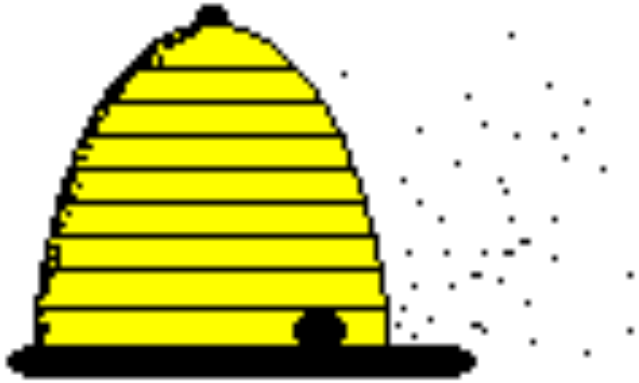

Goda exempel

Varje dag lite bättre – kraften hos många
Landstinget i Kalmar län 2007-

”Uppmärksamhet är ledarskapets valuta”

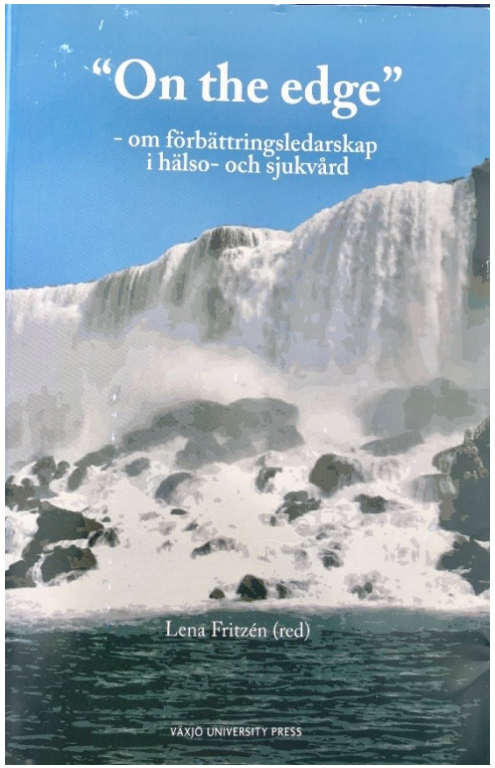

Växjö universitet
Institutionen för pedagogik

Uppmärksamhet är ledarskapets valuta

en diskussion kring drivkrafter för förbättringsarbetet i hälso- och sjukvården

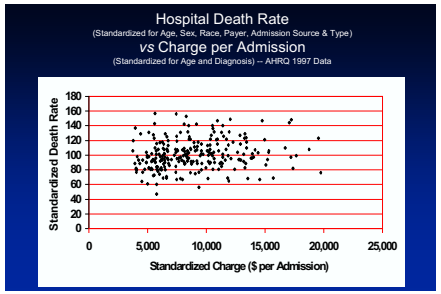

Källa: Institute for Healthcare Improvement, USA

Projektarbete, 10 poäng
Ledarskap för Förbättring av Hälso- och sjukvård
Magisterprogram med ämnesbredd i ledarskap

Stefan Jutterdal

Handledare: Lena Fritzén

Will, idea and execution

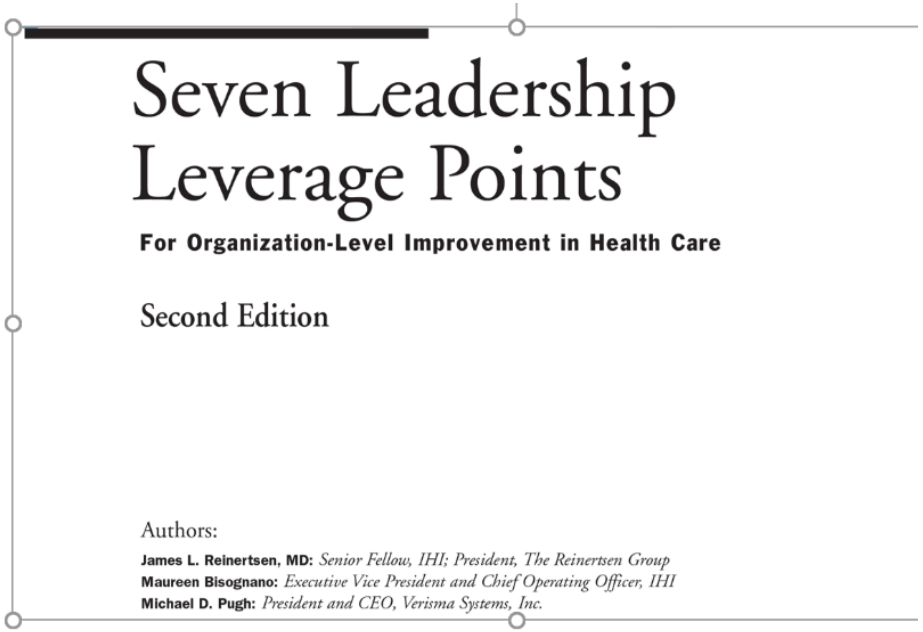
Seven Leadership Leverage Points

For Organization-Level Improvement in Health Care

Second Edition

Authors:

James L. Reinertsen, MD: *Senior Fellow, IHI; President, The Reinertsen Group*
Maureen Bisognano: *Executive Vice President and Chief Operating Officer, IHI*
Michael D. Pugh: *President and CEO, Verisma Systems, Inc.*

Figure 1. IHI Framework for Leadership for Improvement

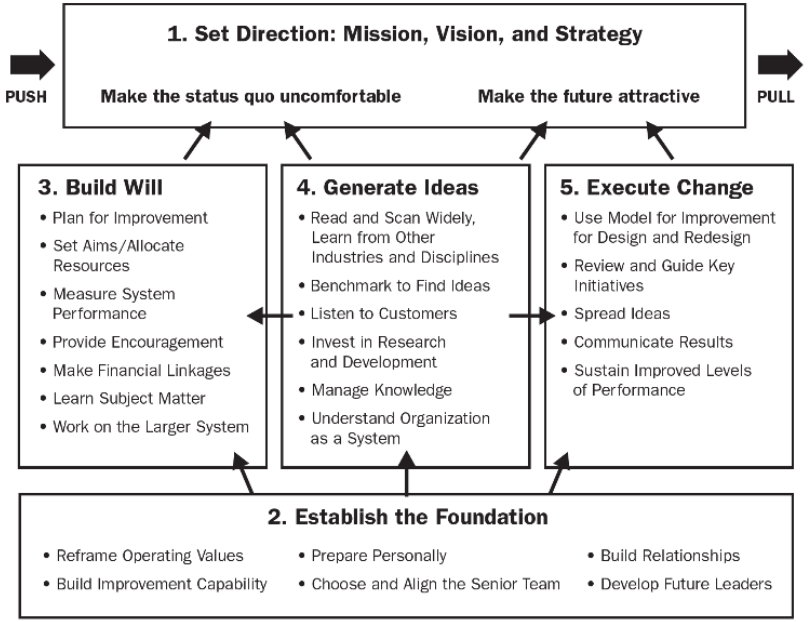

http://media01.commpartners.com/NQF/12_09_11/IHI_Seven_Leadership_Leverage_Points.pdf

Öppna resultat-
hur reagerar vi?

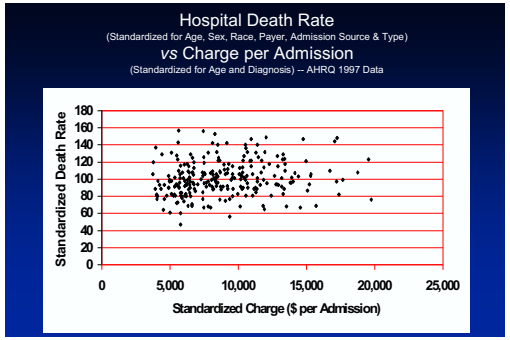

- **1 *"The data are wrong."***
  "So there are lots of questions about adjustments, hidden variables, poor input information, and so on"
- **2 *"OK, the data are right, but it's not a problem."***
  "Variation in outcome is part of the game. This is just the hard reality. People die. Mistakes happen. "
- **3 *"OK, OK, The data are right, and it is a problem"***
  But it's not my problem"
  "I didn't do it. Management made me do it. Or worst excuse of all, the patients made me do it"
- ***4 "the data are good enough, it is a problem, it is our problem, and we intend to do something about it"*** "people who look around for ways to make things better are going to find some answers –
  or at least some darn good questions – right in front of their faces"
- *(Utdrag ur "Escape Fire" av Donald M Berwick)*

Hur uppnår vi mätbara förändringar på systemnivån?

1. Utveckla och kommunicera systemmått
2. Länka samman strategier och systemmått
3. Kanalisera ledningens uppmärksamhet mot förbättringsarbete
4. Rätt team med patient/närstående som teamledare
5. Ekonomi och kvalitet tillsammans
6. Ta tillvara alla professioners engagemang
7. Förbättringskunskap genom att göra och lära

(*översatt från IHI, 2008, Seven Leadership Leverage Points – For Organization- Level Improvement in Health Care)*

http://www.ihi.org/knowledge/Pages/IHIWhitePapers/SevenLeadershipLeveragePointsWhitePaper.aspx

”Varje system är perfekt utformat för att ge det resultat det ger”

Donald Berwick

Levels of Leadership in the Transformation of Organizations

- Transform yourself
- Transform your team
- Transform your organization
- Transform your profession

Source: Maureen Bisognano, IHI

Framgångsfaktorer

- Ledningens uppmärksamhet på alla nivåer och i alla delar av organisationen
- Strategisk utveckling och kommunikation tillsammans
- Ständiga förbättringar!

Bikupa

Vilka system är ni en del av och vilka resultat ger det?
Vad kan och behöver förbättras?

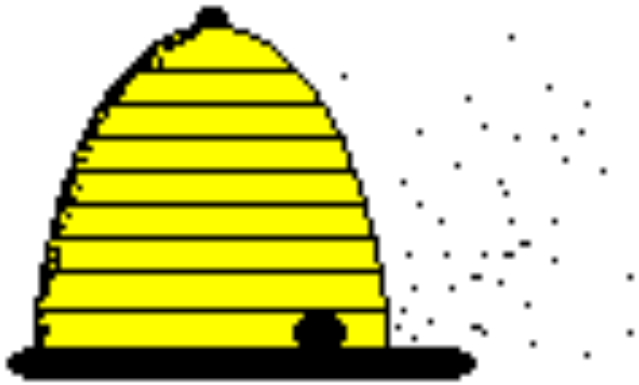

Ett annat gott exempel

”This is how the physiotherapists took place in the middle of the stage”

2013

”We´ve set a goal. We want to develop from a professional organisation that has to chase to be listened to, into an organisation which is constantly in demand and obvious to the authorities”

2017

10 SPECIAL maktlistan

www.dagensmedicin.se

DAGENS MEDICIN NR 26–33/27 ORSDAG 29 JUNI

Flest kvinnor på årets maktlista

I år är kvinnorna i majoritet bland makthavarna på listan. 54–46 blir slutresultatet. Det är sex fler kvinnor än på förra årets maktlista. Allra högst upp återfinns en man men bland tio-i-topp är sju kvinnor.

Nya på listan i år

- Susanna Axelsson
- Mats Bojestig
- Ann-Greta Brodin
- Björn Eriksson
- Malin Frenning
- Peter Graf
- Laura Hartman
- Toivo Heinsoo
- Åsa Himmelskåld
- Agneta Jansmyr
- Katarina Johansson
- Vesna Jovic
- Ida Kärlin
- Peter Lilja
- Lars Ohly
- Ole Petter Ottersen
- Erik Strand
- Irene Svenonius (M)
- Marina Tuutma
- Jana Valik
- Britta Waligren
- Jonas Ålebring

De åker ut från listan

Förra årets placering som parentes

- Anders Aniell (51–100)
- Ingvid Bengtsson-Rijavec (51–100)
- Jan Eriksson (42)
- Maria-Louise Forsberg-Fransson (51–100)
- Johan Fredriksson (51–100)
- Gunilla Gunnarsson (17)
- Barbro Holmberg (51–100)
- Torsten Håkansta (47)
- Martin Ingvar (51–100)
- Kent Johansson (51–100)
- Liselotte Klisas (51–100)
- Anders Knape (51–100)
- Åsa Kullgren (51–100)
- Stefan Larsson (51–100)
- Bosse Lindquist (53)
- Olle Lundberg (51–100)
- Stig Nyman (51–100)
- Ilmar Reepalu (51–100)
- Nina Rehnqvist (51–100)
- Torbjörn Rosdahl (51–100)
- Håkan Sörman (130)
- Gabriel Wikström (1)

SER FLERA LED. Om man lyfter fram sådant som patienter tycker är viktigt kan de bli värdefulla budbärare, tror Stefan Jutterdal.

Så tog fysioterapeuterna plats mitt på scenen

Trots att han företräder ett relativt litet förbund, med 12 700 medlemmar, anses Fysioterapeuternas Stefan Jutterdal vara nästan lika mäktig som Vårdförbundets ordförande.

”Större än sitt förbund” och ”skicklig lobbyist”. Så beskrivs Fysioterapeuternas ordförande Stefan Jutterdal av makthavare som deltagit i bakgrundssamtalen inför årets maktlista.

Han har sedan i fjol klättrat nästan tio placeringar, från plats 24 till plats 16. Ett snäpp högre upp på listan finns Vårdförbundets Sineva Ribeiro med över 100 000 medlemmar.

– Jag märker att vi som organisation blir betydligt mer lyssnade på än tidigare. Vi har ett bra nätverk med goda kontakter, säger Stefan Jutterdal.

Det är som med legmar Stenmark, säger han, det är sällan (ut)utan lång träning som behövs för att nå framgång. Fysioterapeuterna har arbetat enmärgt och strategiskt för att nå ut i bruset.

Vill få andra att bära budskapet

När Stefan Jutterdal valdes till ordförande för fyra och ett halvt år sedan satte förbundsstyrelsen upp det kaxiga målet att på 2ska att vara ett förbund som ständigt fick höra för att vara med i debatten, till att vara ett förbund som självklart efterfrågades. Till sin hjälp tog man bland annat patientorganisationer.

– Vi har försökt att jobba utifrån och in, och få andra att bära vårt budskap. Fokuserar man på det som är viktigt för exempelvis patienter och närstående så blir man mer lyssnad på. Du får man andra att tycka att det som vi, fysioterapeuter, arbetar med är bra, säger han.

Vinden vände kring skolidrott

En framgång kom i maj när den rödgröna regeringen svängde i frågan om skolidrott. Fråga att ha nobbat mer idrott i grundskolan vill regeringen nu ha 100 lbr timmar på schemat. Att få upp fysiskt aktivitet på dagordningen har länge varit en tjäkrefråga för Stefan Jutterdal.

– Jag känner att vi som förbund är starkt förknippade med det, vi har också mycket specifik kompetens. Det behövs fysioterapeuter i elevhälsan för att stödja barn som har funktionshinder där möjligheten till rörelse ser olika ut. Det är för mig personligen en väldigt stark driftkraft, säger han.

Mindre nöjd är han med hur de ekonomiska förutsättningarna har utvecklats för branschen. I till exempel Stockholms län landstinget sänkt ersättningen för sjukvårdsbesök till de specialiserade fysioterapeuterna med drygt 20 procent sedan vårdvalet infördes i maj 2012.

– Den allra största frågan nu är lön och ersättning. Det säger vill alla fackförbund, men vi är ett kvinnodominerat förbund och det är typiskt att man har svårt att komma fram i de frågorna.

Inte bara akuten

Någon vårdkris vill han inte tala om. Fler rättare sagt han vill inte gärna använda ordet kris. Däremot håller han med om att det på vissa platser råder en väldigt ansträngd och besvärlig situation i vården.

– Ordet kris ska man spara till sådana tillfällen då det verkligen är katastrof eller kris. Om man fortsätter att bara fokusera på problemen i den akuta sjukvården tappar man alla frågor kring förebyggande och rehabilitering, säger Stefan Jutterdal.

Annika Carpman 073 658 65 03
annika.carpman@dagensmedicin.se

Jag märker att vi som organisation blir betydligt mer lyssnade på än tidigare.

Den allra största frågan nu är lön och ersättning.

”This is how the physiotherapists took place in the middle of the stage”
(Dagens Medicin, 2017, June)

How to make change and innovation?

"Open the doors. Let the light stream in. Get out of the building.
Interact. Not just the strategy team, not just the CEO, but everyone.
The new value is not inside, it's *out there*, at the edges of the network"

https://hbr.org/2016/04/what-i-learned-from-trying-to-innovate-at-the-new-york-times?utm_campaign=HBR&utm_source=facebook&utm_medium=social

”It´s all about relationships”

Our dialogues about the future.
”Attention is the currency of leadership”

WCPT Congress 2015 Singapore

WCPT Congress 2019 Geneva

”Sorry to disturb you – but it´s time to act”

PHYSIOTHERAPISTS
FOR FUTURE

https://www.instagram.com/p/BwpqkXRh3wG/?utm_source=ig_share_sheet&igshid=rz0g6wic4xlc

Framgångsfaktorer

- Ledningens uppmärksamhet på alla nivåer och i alla delar av organisationen
- Strategisk utveckling och kommunikation tillsammans
- Ständiga förbättringar!

Bikupa

Hur samarbetar ni med dom som ni är till för?
Hur säkerställer ni patientens och närståendes perspektiv?

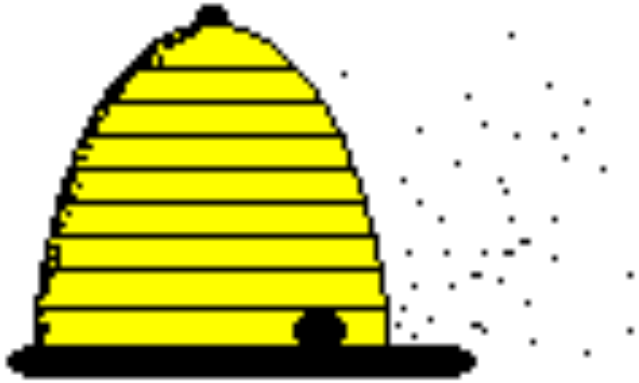

”Nothing about me without me”

Erfarenheter som patient och närstående

Stefan Jutterdal, senior rådgivare, Kvarnlaget AB

Lennart

Karin

Om diskurs: Vems verklighet är sann?

QUALITY & SAFETY in HEALTHCARE
PARIS 2012
Key Messages
• Move from asking, "What's the matter?" to "What matters to you?"
• Identify and build on the assets in your patients, in your organizations, in your communities
• Move from disease care to health care
• Focus on your own health and your family's health
vodafone

Vad har jag lärt mig som ledare under åren?

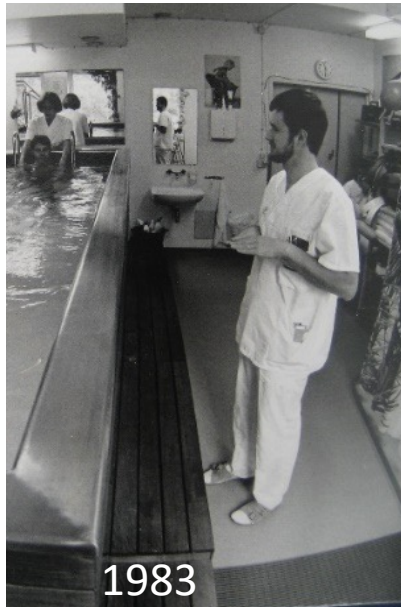
1983

1988

1995

2001

2010

2012

2013

Vad är viktigt för dig?

2016

2017

Vad har jag lärt mig av livet?

2022

Stefan Jutterdal, senior rådgivare, Kvarnlaget AB

Bikupa

1. Vad är viktigt för dig?

2. Hur kan vi bättre ta tillvara kompetensen och kunskapen hos patienter, närstående och medarbetare för att få en bättre hälso- och sjukvård?

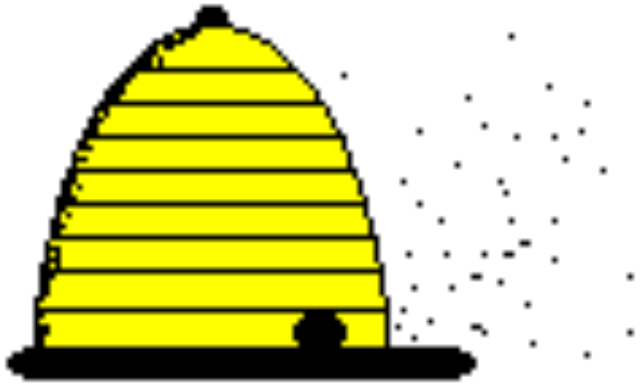

Mitt huvudbudskap till er som är som är en del i hälso- och sjukvårdens omställning

- Patientens och närståendes perspektiv först (om det gällde mig, hur skulle jag vilja ha det?)
- Försök förstå kontexten och tänk utanför boxen
- ”It´s all about relationships”

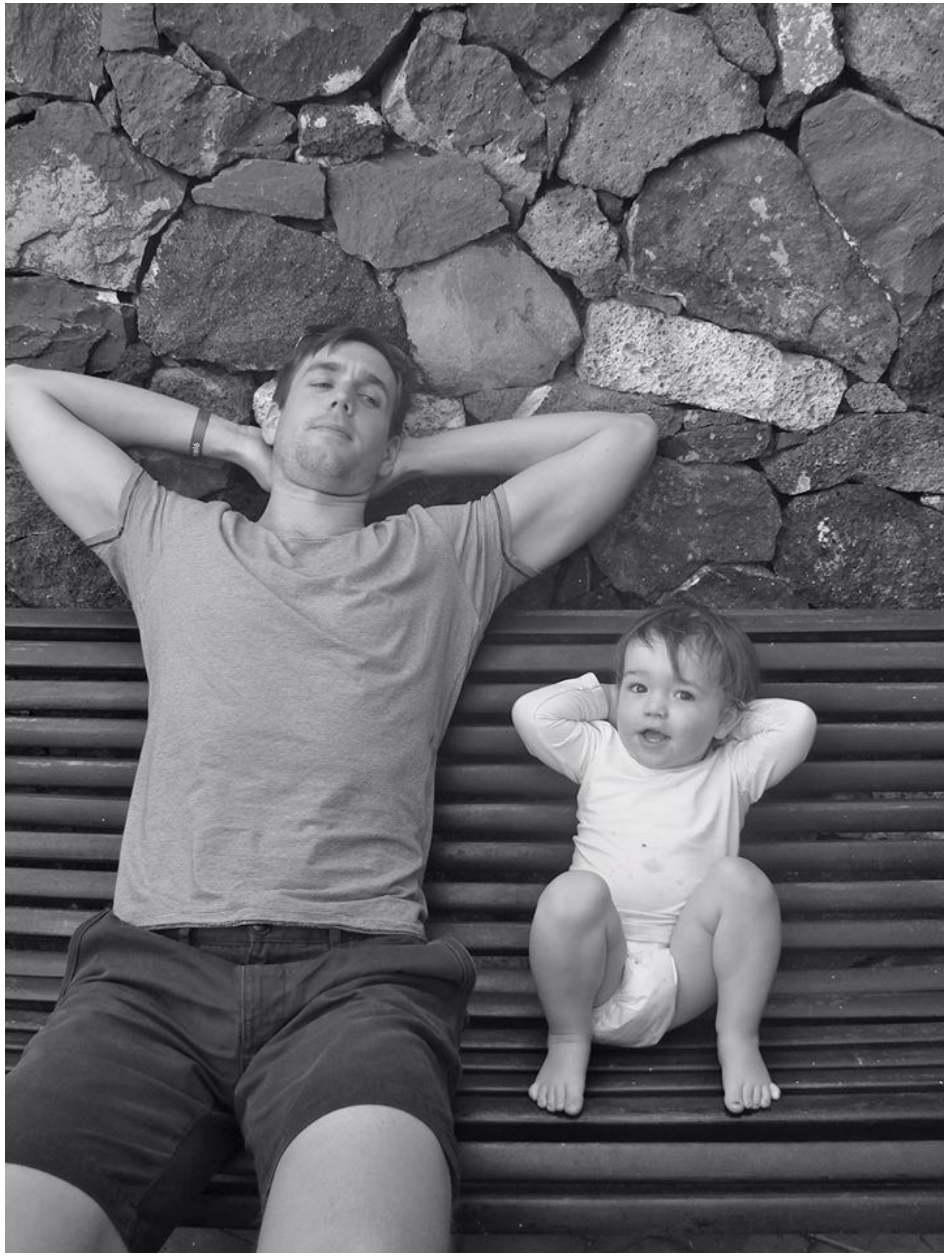

Varje dag är en gåva!

2022-11-22

Stefan Jutterdal, senior rådgivare, Kvarnlaget AB

Tack för mig!

Stefan Jutterdal, senior rådgivare, Kvarnlaget AB
www.stefanjutterdal.se

stefanjutterdal@hotmail.com